

näringsliv samt lämna bistånd åt svenska medborgare. Ett k:s verksamhet växlar i hög grad efter arten av förbindelserna mellan verksamhetslandet och Sverige. På somliga platser är k. inrättat huvudsakligen på grund av de livliga sjöfartsförbindelserna med hemlandet. Av särskild betydelse bli då k:s uppgifter med på- och avmönstring av sjöfolk, upptagande av sjöförklaring, handläggning av disciplinära ärenden, som avse svenska fartygs besättningar, o. a. sjöfarten berörande frågor. I andra fall har k. framför allt att orientera hemlandets näringsidkare i de ekonomiska, kommersiella och industriella förhållandena i verksamhetslandet samt att lämna svenska firmor stöd och hjälp. Stundom har ett k. såsom huvudsakligt arbetsområde att lämna bistånd åt de inom distriktet boende svenskarna och att verkställa varjehanda legala förrättningar. Närmare föreskrifter om k:s åligganden givas i en av utrikesministern 15 febr. 1928 utfärdad allmän instr. för beskickningar och k. Se även Konsul och Konsularjurisdiktion. Ö. U.

Konsulatet (fr. *le consulat*), se Frankrike, sp. 995.

Konsulätfaktūra, se Faktura.

Konsulätfrågan, den i svensk-norska unionens upplösningshistoria djupt ingripande tvistefrågan om det norska kravet på tillsättande av särskilda norska konsulter. Se där om Sverige-Norge.

Konsulätråd, befattningshavare inom den svenska konsulsakären, som voro anställda vid beskickningar för handläggning av kommersiella frågor. Befattningen är numera avskaffad.

Konsulent (av lat. *consulere*, rådfråga), facktekniskt bildad rådgivare, t. ex. bibliotekskonsulent, fattigvårdskonsulent, hemkonsulent (se dessa ord). I lantbrukshållningen finnas a) statskonsulenter hos Lantbruksstyrelsen i nötboskaps-, svin-, får- och getskötsel, mejerihushållning samt för bekämpandet av tuberkulos hos husdjuren (de utföra utredningar, inspektioner); b) k. hos hushållningssällskapen i jordbruk, husdjursskötsel, mejeriväsen, trädgårdsskötsel m. m., som med råd, undervisning och planläggning m. m. tillhandagå jordbrukarna, särskilt de mindre; c) k. hos häst- och nötboskapsavelsföreningar tjänstgöra som rådgivare och vid stamboksföring. H. J. Dft.

Konsulskassan el. **Konsulskassan**. Under 1850-talet började den del av Handels- och sjöfartsfonden (se d. o.), varmed Sveriges och Norges gemensamma utgifter för konsulatväsendet bestredes, kallas **Konsulskassan**. Den ställdes 1858 som en särskild fond under Utrikesdep:s förvaltning och kallades från 1870-talet vanl. **Konsulskassan**. Med den ekonomiska uppgörelsen 1906 efter unionsupplösningen upphörde K. S. C.*

Konsulskassan, se **Konsulskassan**.

Konsult, se **Konsultativ**.

Konsultation, rådfrågning; rådplägning (särskilt mellan läkare om ett sjukdomsfall).

Konsultativ (se **Konsultera**), rådplägnande, rådgivande. **Konsultativa** kallas i Sve-

rige (dock ej officiellt) de tre led. av statsrådet, som icke äro departementschefer. (De kallas även statsråd utan portfölj; i dagligt tal oftast konsulter.) Enl. R. F. § 6 böra minst två av dessa ha förvaltat civilbeställning (se vidare Statsråd). — **Konsultativ folkomröstning** kallas en sådan omröstning, som konung och riksdag enl. § 49 R. F. kunna besluta för att utrona folkets mening i en viss fråga (en sådan hölls i förbudsfrågan 1922). H. T.-n.

Konsultöra, rådfråga.

Konsulterande ingenjör, ingenjör, vilken yrkesmässigt bistår allmänhet, industri och kommuner som sakkunnig och opartisk rådgivare i tekniska angelägenheter. G. H.-r.

Konsum, populär förk. för konsumtionsförening (se d. o.).

Konsume'nt, förbrukare, särskilt i motsats mot producent.

Konsumtbladet, tidning för Kooperation och huslig ekonomi, utges fr. o. m. 1913 av Kooperativa förbundet (se d. o.) i en huvud- och flera lokalupplagor om tills. 250,000—300,000 ex.

Konsumtionsförening, se **Konsumtionsförening**.

Konsumära, förtära; göra slut på.

Konsumtion, förbrukning.

Konsumtionsbudget, dets. som hushållsbudget. Jfr Index.

Konsumtionsförening (ty. *Konsumverein*), i ordets vidsträcktare bemärkelse namn på kooperativa föreningar med ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen i deras egenskap av konsumenter (konsumtionsföreningar). Benämningen brukas numera uteslutande om dylika föreningar, som ha till ändamål att anskaffa och tillhandahålla livsfo'rnödenheter o. dyl. åt medlemmarna och vanl. även åt andra kunder genom försäljning från butik (jfr Detaljhandeln); för andra k. användas specialbenämningar, t. ex. bageri-, charkuteri- och mjölkförening. — Ett hundratal k. bildades i Sverige redan i slutet av 1860- och på 1870-talet efter tyska och engelska mönster; några få av dem bestå alltjämt. Under 1880-talet bildades i bl. a. samma syfte arbetarringar (se Arbetarnering). Först vid sekelskiftet slog rörelsen igenom med Kooperativa förbundet (se d. o.). Socialstyrelsens redogörelse för kooperativ verksamhet i Sverige 1927 («Socialstatistik» i serien Sveriges Officiella Statistik) är grundad på uppgifter från 961 föreningar med 2,706 försäljningsställen och 378,848 medl., vilket med beräkning av 4 hushållsmedl. på varje motsvarar en fjärdedel av folkmängden. Föreningarnas sammanlagda insatskapital var s. å. nära 26 mill. kr., reserv- och övriga fonder resp. 14,7 och 10,5 mill. kr., den totala omsättningssumman översteg 292 mill. kr.; nettoöverskottet var 13,7 mill. kr., av vilka 78 % utdelades dels som ränta på insatskapital, dels till medl. och utomstående kunder såsom återbäring i förhållande till gjorda inköp. — K. fick tidigast betydelse i England, där 971 k. med över 1/2 mill. medl. funnos 1881; antalet angavs 1925 till 1,445 k. med 4 3/4 mill. medl. På 1890-talet tog rörelsen fart i Tyskland, där